

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра європейської економіки і бізнесу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	«Міжнародний бізнес»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління і адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	«Міжнародний бізнес»

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему « **Цифрові технології в міжнародному бізнесі**»

здобувача Кандаурова Нікіти Ігоровича

(підпис)

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Савчук Н.В.

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

В.о. завідувача кафедри: д.е.н, доц. Федірко О.А.

(підпис)

Київ 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра європейської економіки і бізнесу**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

**«Міжнародний Бізнес»
07 «Управління і адміністрування»**

**076 «Підприємництво, Торгівля та
Біржова діяльність
Міжнародний Бізнес**

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

_____ Євдоченко О.О.

«___» _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Федірко О.А.

«___» _____ 20__ р.

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
здобувачу вищої освіти Кандаурову Нікіті Ігоровичу
заочної форми навчання**

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: «Цифрові технології в міжнародному бізнесі»

Тему затверджено наказом ректора Університету від «___» _____ 20__ р. № _____

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах _____

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Теоретичні засади цифрових технологій в Міжнародному Бізнесі
<i>(термін подання – до 10 березня)</i>	
Розділ 2	Аналіз тенденцій розвитку цифрових технологій в Міжнародному Бізнесі
<i>(термін подання – до 10 травня)</i>	
Предмет дослідження:	Цифрові технології, які забезпечують автоматизацію, оптимізацію та трансформацію бізнес процесів у міжнародному

	контексті.
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Дослідження ролі та впливу цифрових технологій у міжнародному бізнесі з метою визначення переваг, викликів та перспектив їх використання.
Об'єкт дослідження:	Міжнародний бізнес, який охоплює взаємодію компаній, укладання угод, торгівлю товарами та послугами тощо на глобальному рівні.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	Визначити вплив цифрових технологій на Міжнародний бізнес, оглянути їх основні види, охарактеризувати основні міжнародні індекси та рейтинги, що застосовуються для вивчення розвитку цифрової економіки
У розділі 2	Проаналізувати вплив цифрових технологій на міжнародні компанії, визначити Напрями цифрових технологій, які будуть актуальними станом на 2023 рік; інтеграції цифрових технологій в країнах ЄС до 2030 року ; Переваги та виклики використання цифрових технологій в міжнародному бізнесі

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

Савчук Н.В.

(ініціали, прізвище)
«14» лютого 2023 р.

Завдання одержав студент

(підпис)

Кандауров Н.І.

(ініціали, прізвище)
«14» лютого 2023 р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 56 сторінок, 2 таблиці, 2 рисунки, список використаних джерел з 51 найменування.

« Цифрові технології в міжнародному бізнесі»

Об'єктом дослідження є міжнародний бізнес, який охоплює взаємодію компаній, укладання угод, торгівлю товарами та послугами тощо на глобальному рівні.

Предметом дослідження є цифрові технології, які забезпечують автоматизацію, оптимізацію та трансформацію бізнес процесів у міжнародному контексті.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи дослідження ролі та впливу цифрових технологій у міжнародному бізнесі з метою визначення переваг, викликів та перспектив їх використання.

Виходячи з мети сформульовано такі *завдання*:

- визначити вплив цифрових технологій на міжнародний бізнес;
- огляд основних видів цифрових технологій;
- охарактеризувати основні міжнародні індекси та рейтинги, що застосовуються для вивчення розвитку цифрової економіки;
- проаналізувати вплив впровадження цифрових технологій у міжнародних компаніях;
- виокремити напрями цифрових технологій, які будуть актуальними станом на 2023 рік;
- проаналізувати планування інтеграції цифрових технологій в країнах ЄС до 2030 року;
- виокремити переваги та виклики використання цифрових технологій в міжнародному бізнесі.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів полягає в поглибленні теоретичних знань про цифрові технології у міжнародному бізнесі. Результати дослідження розкривають концептуальні засади та основні аспекти застосування цифрових технологій у міжнародному бізнесі, що сприятиме розвитку теоретичних моделей та парадигм у цій області. Це дозволить науковцям, студентам та фахівцям в галузі міжнародного бізнесу отримати більш глибоке розуміння впливу цифрових технологій на процеси глобалізації та конкурентоспроможності компаній.

Структура роботи складається зі вступу, двох розділів, висновків списку використаних джерел.

Ключові слова: цифрові технології, міжнародний бізнес, цифрова економіка, цифровізація, штучний інтелект.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2023

Рік захисту роботи 2023.

В і д г у к
про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

Кандаурова Нікіти Ігоровича

(прізвище, ініціали)

на тему

«Цифрові технології в міжнародному бізнесі»

1. Актуальність теми: Цифрові технології у міжнародному бізнесі відіграють важливу роль у сучасному світі, де глобалізація та технологічний прогрес змінюють спосіб функціонування компаній на міжнародному ринку. Ці технології охоплюють широкий спектр інструментів, програм та систем, що базуються на обробці, зберіганні та передачі інформації у цифровій формі.
2. Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи: представлена робота є самостійним дослідженням.
3. Наявність самостійних розробок автора: самостійні розробки автора в роботі відсутні.
4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій. Одержані під час проведення дослідження результати дозволили автору сформулювати певні висновки.
5. Наявність недоліків: В роботі є редакційні зауваження. Відсутні посилання на джерела аналітичних і статистичних даних. В другому розділі автор порушив пропорції викладання дослідження, в ньому багато параграфів (4 замість 3). На зміст роботи суттєвого впливу немає.
6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: робота відповідає вимогам щодо написання кваліфікаційної бакалаврської роботи і допускається до захисту перед екзаменаційною комісією з попередньою оцінкою 38 балів.

Науковий керівник:
доктор економічних наук, професор,
професор каф. міжнародних фінансів

Н.В.Савчук

(підпис)

(прізвище, ініціали)

“9” червня 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	8
1.1 Визначення цифрових технологій та їх вплив на міжнародний бізнес	8
1.2 Огляд основних видів цифрових технологій	14
1.3 Характеристика основних міжнародних індексів та рейтингів, що застосовуються для вивчення розвитку цифрової економіки	23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	32
2.1 Аналіз впливу цифрових технологій на міжнародні компанії	32
2.2 Напрями цифрових технологій, які будуть актуальними станом на 2023 рік	37
2.3 Планування інтеграції цифрових технологій в країнах ЄС до 2030 року	41
2.4 Переваги та виклики використання цифрових технологій в міжнародному бізнесі	46
ВИСНОВКИ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:	53

ВСТУП

Цифрові технології у міжнародному бізнесі відіграють важливу роль у сучасному світі, де глобалізація та технологічний прогрес змінюють спосіб функціонування компаній на міжнародному ринку. Ці технології охоплюють широкий спектр інструментів, програм та систем, що базуються на обробці, зберіганні та передачі інформації у цифровій формі.

У контексті міжнародного бізнесу, цифрові технології включають такі аспекти, як електронна комунікація, електронна комерція, управління відносинами з клієнтами (CRM), аналіз даних, інтернет-маркетинг, електронна логістика та багато інших. Вони дозволяють компаніям покращити ефективність своїх операцій, забезпечити швидкий доступ до інформації, полегшити процеси прийняття рішень та підвищити конкурентоспроможність на глобальному ринку.

Одним із головних аспектів цифрових технологій є забезпечення доступу до глобальних мереж і комунікаційних засобів, що дозволяє компаніям здійснювати міжнародні операції, спілкуватися з клієнтами та партнерами з усього світу. Цифрові технології дозволяють знизити географічні та культурні бар'єри, сприяючи встановленню і підтримці довгострокових міжнародних відносин.

Окрім того, цифрові технології дозволяють компаніям збирати, аналізувати та використовувати великі обсяги даних (Big Data), що надає можливості для прогнозування тенденцій ринку, виявлення нових потреб клієнтів та покращення стратегій маркетингу. Аналіз даних з використанням цифрових технологій дозволяє компаніям зрозуміти поведінку своїх клієнтів, персоналізувати послуги та товари, а також прогнозувати ринкові тенденції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням процесів цифрових технологій займалися багато науковців, серед них: Апалькова В.В., Васильців Т.Г., Веретюк С.М., Гройсман В.Б., Данніков О.В., Джан Т., Чен С., Кавецький В.В., Карчева Г.Т., Клаус К.М., Коляденко С.В., Краус Н.М., Криворучко О.С, Кіт Л.З., Лернатович Р.М., Ляшенко В.І., Огородня Д.В., Опенько В.А., Пивоваров Ю.С., Пілінський В.В., Пічкурова З.В., Риженко О.В., Фішук В.М., Фішук В.Г., Юдина Т.Н. та інші. Також автором було проаналізовано наукові роботи іноземних авторів. Однак, беручи до уваги значну кількість наукових праць видатних вчених, питання розвитку суспільства в контексті цифровізації економіки не достатньо вивчене.

Метою роботи дослідження ролі та впливу цифрових технологій у міжнародному бізнесі з метою визначення переваг, викликів та перспектив їх використання.

Виходячи з мети сформульовано такі **завдання**:

- визначити вплив цифрових технологій на міжнародний бізнес;
- огляд основних видів цифрових технологій;
- охарактеризувати основні міжнародні індекси та рейтинги, що застосовуються для вивчення розвитку цифрової економіки;
- проаналізувати вплив впровадження цифрових технологій у міжнародних компаніях;
- виокремити напрями цифрових технологій, які будуть актуальними станом на 2023 рік;
- проаналізувати планування інтеграції цифрових технологій в країнах ЄС до 2030 року;
- виокремити переваги та виклики використання цифрових технологій в міжнародному бізнесі.

Об'єктом дослідження є цифрові технології, які забезпечують автоматизацію, оптимізацію та трансформацію бізнес процесів у міжнародному контексті.

Предметом дослідження є міжнародний бізнес, який охоплює взаємодію компаній, укладання угод, торгівлю товарами та послугами тощо на глобальному рівні.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів полягає в поглибленні теоретичних знань про цифрові технології у міжнародному бізнесі. Результати дослідження розкривають концептуальні засади та основні аспекти застосування цифрових технологій у міжнародному бізнесі, що сприятиме розвитку теоретичних моделей та парадигм у цій області. Це дозволить науковцям, студентам та фахівцям в галузі міжнародного бізнесу отримати більш глибоке розуміння впливу цифрових технологій на процеси глобалізації та конкурентоспроможності компаній.

Методи дослідження. Для досягнення мети, в ході дослідження було проведено систематичний огляд академічних статей, наукових досліджень, книг та публікацій, що стосуються цифрових технологій у міжнародному бізнесі. Цей метод дозволяє отримати теоретичну базу, концептуальні моделі та розуміння ключових аспектів цифрових технологій. Був проведений аналіз статистичних даних, що дозволило провести кількісний аналіз впливу цифрових технологій на міжнародний бізнес, виявити тренди та залежності. Було використано дані зі статистичних джерел, дослідницьких звітів та баз даних, що охоплюють глобальний ринок та індустріальні сектори.

Структура роботи складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

1.1 Визначення цифрових технологій та їх вплив на міжнародний бізнес

Технології є необхідною складовою розвитку будь-якої компанії. Останнім часом цифровізація стала важливим інструментом для будівництва та удосконалення бізнес-процесів. Зміни в світі були прискорені COVID-19, а в Україні вони також спричинені воєнними подіями. Зарубіжні компанії активно використовують цифрові технології, оскільки на даному етапі клієнти очікують максимально зручного та швидкого обміну: отримати більше, ніж очікують.

Поняття цифровізації аналізується на різних етапах, оскільки воно потребує модифікації маркетингових інструментів та має потенціал для розвитку цифрової трансформації в Україні. Відомі зарубіжні науковці, такі як Д. Крейс, Дж. Блумберг, Дж. Манчіні, Дж. Скот Бреннен і К. Шваб, досліджували це поняття, а також вітчизняні науковці, зокрема О. Гусєва, С. Легомінова, А. Нотаріна, О. Грибіненко, Б. Тетерятник.

Більшість авторів вважає, що поняття "цифровізація" є синонімами для термінів "діджиталізація" та "цифрова трансформація". О. Ю. Гусєва та С. В. Легомінова детально розкривають значення цього процесу, зауважуючи, що як діджиталізація, так і цифровізація означають перетворення та впровадження цифрових технологій з метою оптимізації та автоматизації бізнес-процесів, підвищення продуктивності та поліпшення комунікації зі споживачами. Цифровізація має на меті проникнення інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери діяльності компаній з метою їх реформування на більш ефективні та

простіші. Прикладами цифровізації є додаток «Дія», онлайн-навчання, послуги Netflix, електронне урядування, державні послуги, а також певні зміни в медицині, освіті, туризмі та безпеці України.

У сучасному світі, де технологічний прогрес швидко розвивається, цифрові технології стають неодмінною складовою сфери міжнародного бізнесу та впливають на всі аспекти діяльності компаній, надаючи нові можливості та виклики. Однак, перш ніж вивчати їх вплив, необхідно зрозуміти, що саме означають цифрові технології та як вони використовуються в міжнародному бізнесі.

Головним впливом цифрових технологій на міжнародний бізнес є зростання ефективності комунікації. Інструменти, такі як електронна пошта, соціальні мережі, месенджери та відеоконференції, дозволяють підприємствам спілкуватися миттєво і безпосередньо з партнерами та клієнтами по всьому світу. Це зменшує витрати на подорожі та час, що потрібний для обміну інформацією, та сприяє швидкому прийняттю рішень.

Крім того, цифрові технології дозволяють компаніям покращити свою присутність в онлайн-середовищі та розширити свою глобальну аудиторію. Створення веб-сайтів, онлайн-магазинів та маркетплейсів дозволяє підприємствам заохочувати нових клієнтів з усього світу і збільшувати свої продажі. Більше того, за допомогою цифрових маркетингових інструментів, таких як пошукова оптимізація та рекламні кампанії в соціальних мережах, компанії можуть ефективно просувати свої товари і послуги на міжнародному ринку.

Зокрема, штучний інтелект та аналітика даних стали невід'ємною частиною міжнародного бізнесу. Вони дозволяють компаніям аналізувати величезний обсяг даних, збирати цінну інформацію про ринок, конкурентів та споживачів, а також передбачати тенденції та поведінку споживачів. Це дає підприємствам перевагу у прийнятті стратегічних

рішень, підвищенні якості продуктів та послуг, а також у залученні та утриманні клієнтів.

Зростання електронної комерції також є невід'ємною складовою впливу цифрових технологій на міжнародний бізнес. Інтернет-платформи, які дозволяють здійснювати електронні трансакції, надають підприємствам можливість розширити свій ринок збуту за межі власної країни. Це створює нові можливості для експорту товарів і послуг, а також для взаємодії з іноземними партнерами і постачальниками.

Проте, разом із перевагами, цифрові технології також приносять нові виклики міжнародному бізнесу. Збільшена конкуренція в онлайн-середовищі вимагає від компаній більшої уваги до якості продуктів і сервісу, а також до забезпечення кібербезпеки. Також існує ризик залежності від технологій і вразливості до кібератак. Компанії повинні розробляти стратегії ризик-менеджменту та вдосконалювати свої технологічні рішення для забезпечення безпеки та стійкості свого бізнесу.

Крім того, зростання кількості зібраних даних вимагає від компаній розвитку аналітичних навичок і здатності ефективно обробляти та інтерпретувати великі обсяги інформації. Аналітика даних допомагає компаніям отримати цінну інформацію про ринкові тенденції, споживацькі преференції та поведінку клієнтів. Однак, виклик полягає в забезпеченні захисту цих даних від несанкціонованого доступу та використання.

Кібербезпека стає ще одним серйозним викликом, пов'язаним з цифровими технологіями. Розширення мережі зв'язку, збільшення кількості підключених пристроїв і обмін конфіденційною інформацією створюють нові потенційні ризики для кібератак. Компанії повинні приділяти належної увазі захисту своїх систем та даних, використовувати сучасні методи шифрування, встановлювати міцні паролі та регулярно оновлювати програмне забезпечення для запобігання вразливості.

Наступним викликом є необхідність постійного вдосконалення та інновацій. Цифрові технології швидко розвиваються, тому компаніям потрібно бути готовими до постійного оновлення своїх знань і навичок, а також впровадження новітніх рішень. Спроможність адаптуватися до змін та інноваційного мислення стають важливими факторами успіху в міжнародному бізнесі.

Також варто згадати про виклик, пов'язаний із зміною способу взаємодії з клієнтами. Цифрові технології змінюють спосіб, яким клієнти сприймають продукти та послуги. Вони мають можливість шукати і порівнювати товари, читати відгуки, аналізувати характеристики та встановлювати ціни, що вимагає від компаній вдосконалення своєї електронної комерції, забезпечення зручного інтерфейсу, персоналізації та забезпечення якісного обслуговування.

Цифрові технології можуть призводити до нерівномірного розподілу користі і ризиків між країнами. Розвинені країни мають більший доступ до інформаційних технологій та інновацій, що створює нерівні умови конкуренції для менш розвинених економік. Це вимагає розробки політичних та регуляторних заходів для забезпечення справедливості та рівноправного доступу до цифрових можливостей.

Основні зміни в міжнародному бізнесі з появою цифрових технологій включають:

1. Зміна комунікаційного середовища: Завдяки цифровим технологіям стало можливим проводити миттєву комунікацію з партнерами та клієнтами у будь-якому куточку світу. Електронна пошта, відеоконференції, соціальні мережі та інші інструменти дозволяють здійснювати ефективну взаємодію без обмежень простору і часу.
2. Полегшення доступу до ринків: Цифрові технології допомагають підприємствам розширити свою глобальну присутність. Вони

можуть створювати електронні магазини, веб-сайти та маркетплейси для продажу своїх товарів і послуг у будь-якій країні світу. Це відкриває нові можливості для залучення клієнтів з-за кордону та розширення меж наявних ринків.

3. Покращена аналітика та прийняття рішень: За допомогою цифрових технологій можна збирати, аналізувати та обробляти великі обсяги даних про ринок, клієнтів та конкурентів. Це дозволяє підприємствам отримувати цінну інформацію для прийняття стратегічних рішень, вдосконалення продуктів та послуг, а також прогнозування тенденцій і попиту.
4. Збільшення ефективності бізнес-процесів: Цифрові технології дозволяють автоматизувати багато бізнес-процесів, що призводить до покращення продуктивності та ефективності роботи. Автоматизація підприємницьких процесів, таких як управління запасами, облік, маркетинг та обслуговування клієнтів, дозволяє зменшити людські помилки, збільшити швидкість виконання завдань та знизити витрати на операції.
5. Зміна моделей бізнесу: Цифрові технології стимулюють появу нових моделей бізнесу. Наприклад, платформи електронної комерції дозволяють компаніям прямо взаємодіяти з клієнтами, мимовільно обходячи посередників. Також, моделі передплати, хмарних послуг та спільного використання ресурсів забезпечують гнучкість та ефективність у використанні технологій.

Зростання швидкості технологічного прогресу пояснюється декількома факторами. По-перше, стає покращення обчислювальних можливостей, що дозволяє обробляти та аналізувати великі обсяги даних швидше і ефективніше. По-друге, зростання доступності Інтернету та розвиток бездротових технологій створюють інфраструктуру для підключення до мережі інтернет все більшої кількості людей та пристроїв.

По-третє, активний розвиток наукових досліджень та інноваційних лабораторій сприяє виникненню нових ідей та відкриттям у сфері технологій.

У підсумку, вплив цифрових технологій на міжнародний бізнес є незаперечним, проте він супроводжується викликами. Компаніям потрібно активно адаптуватися до змін, розвивати нові навички та використовувати цифрові технології для покращення ефективності свого бізнесу. Водночас, вони повинні уважно стежити за кібербезпекою, культурною адаптацією та етичними питаннями, що виникають у зв'язку з використанням цифрових ресурсів. Тільки так вони зможуть використовувати цифрові технології як інструмент для успішного розвитку та розширення свого міжнародного бізнесу.

Цифрові технології – це сукупність інструментів, процесів та методів, які базуються на використанні електронних пристроїв та цифрових даних для обробки, передачі, зберігання та управління інформацією. Вони включають широкий спектр технологій, від базових, таких як комп'ютери та Інтернет, до передових, таких як штучний інтелект, розширена реальність та інші.

Цифрові технології суттєво змінюють спосіб, яким міжнародні компанії ведуть свій бізнес. Вони створюють нові можливості для ефективного управління, комунікації та співпраці, допомагають підвищити конкурентоспроможність та залучити нові ринки. Цифрові технології також змінюють споживацькі звички, вимагаючи компанії адаптуватись до змін, персоналізувати якість продуктів та послуг і забезпечувати інноваційні рішення. Цифрові технології дозволяють компаніям ефективно використовувати дані для аналізу ринків, споживацьких тенденцій та конкурентного середовища. Вони допомагають збирати, обробляти та інтерпретувати великі обсяги даних, що надає можливість отримувати цінну інформацію для прийняття

обґрунтованих стратегічних рішень. Застосування аналітики даних та штучного інтелекту дозволяє виявляти нові можливості та прогнозувати ринкові тенденції, що стає джерелом конкурентної переваги для міжнародних компаній.

Одним із основних впливів цифрових технологій на міжнародний бізнес є перетворення способу комунікації та взаємодії з клієнтами. Електронна комунікація, соціальні медіа та електронна комерція надають можливості для глобального зв'язку та прямої взаємодії з клієнтами з різних куточків світу. Компанії можуть ефективно просувати свої товари та послуги, залучати та утримувати клієнтів, а також відповідати на їхні потреби швидко та ефективно. Крім того, цифрові технології дозволяють персоналізувати взаємодію з клієнтами, надаючи індивідуальні пропозиції, персональні рекомендації та забезпечуючи високий рівень задоволення споживачів.

Одним з найважливіших термінів, які охоплює поняття цифрові технології, - цифрова економіка. Термін, який фіксує вплив цифрових технологій на моделі виробництва та споживання .

Цифровізація стає все більш важливою для міжнародних компаній. Завдяки використанню електронної комерції компанії змогли подолати географічні бар'єри і знизити витрати, змінивши при цьому спосіб ведення бізнесу. Впровадження мобільних технологій, систем зберігання даних у хмарі, алгоритмів навчання та технологій великих даних відкрило нові можливості для компаній та збільшило їх рівень цифровізації. Вчені-аналітики можуть знаходити найцінніші знання про клієнтів з великого обсягу даних, що генеруються цими технологіями. Основна мета полягає у створенні нових персоналізованих продуктів та послуг. 3D-принтери і Інтернет речей (IoT) також є важливими досягненнями у галузі цифрових технологій. «Технологія блокчейну надає компаніям можливість

прозорого зберігання та передачі інформації, що є безпечним і не потребує посередництва третіх сторін на основі коду».

Можна визначити чотири напрямки діяльності, пов'язані з основними критеріями міжнародної орієнтації компаній, це:

- витрати та ресурси;
- вихід на міжнародний ринок;
- логістика;
- комунікація та партнерство з іншими компаніями.

Зазначені вище технології мають більшу або меншу релевантність у всіх напрямках діяльності, згаданих раніше. Ці технології завжди присутні, коли компанії виходять на міжнародний ринок та стають конкурентоспроможними.

Щодо першого критерію, використання Інтернету речей, та технології віртуальної реальності (VR) або розширеної реальності (AR) є хорошими прикладами інструментів для зниження витрат на виробництво та мають потенціал значно впливати на організації та співробітників.

Щодо другого критерію, збір та поширення великого обсягу даних може прискорити міжнародну орієнтацію. Обробка цих даних дозволяє, за допомогою прогностичних алгоритмів, оцінити поточний стан компанії, а також можливу привабливість нових ринків, на яких вона має намір здійснювати свою діяльність. На основі обсягу даних також можна використовувати передові технології обробки даних, такі як ІТ, для прийняття рішень. Штучний інтелект та статистичні підходи можуть допомогти компаніям розробляти більш ефективні стратегії для виходу на міжнародний ринок та розширення підприємств.

З іншого боку, взаємодія між цифровими інструментами та людьми, полегшується завдяки Інтернету речей (IoT) і сприяє налаштуванню продукту за бажанням користувача. Крім того, 3D-принтери дають

клієнтам більше можливостей для дизайну своїх продуктів та контроль над процесом виробництва.

Більшість компаній взаємозалежні. Щоб залучити споживачів до своєї продукції, вони взаємодіють із безліччю партнерів-постачальників, підрядників та спеціалізованих консультантів. Звичайно, спілкуватися з ними можна і на основі фізичного документообігу, але цифровізація дає нові можливості, щоб прискорити бізнес процеси.

Цифрові технології дозволяють змінити і спростити цей процес, зробивши його прозорішим, точнішим і швидшим. Оптимізація внутрішньої взаємодії партнерів заощаджує їх час та ресурси, що призводить до зміцнення взаємовигідних відносин.

Можливість створення широкої спільноти користувачів та укладання партнерських угод з місцевими компаніями через використання платформ. Відповідно до досліджень сучасних науковців, обмін даними між партнерами сприяє досягненню цільових мереж та створенню стійкого використання соціальних мереж і мас-медіа. Основною метою є отримання зворотного зв'язку щодо продуктів, а також сприяння розвитку місцевих виробників.

Цифровий підрив (digital disruption) або дизрупція — основа цифрової трансформації. Револьюційне перетворення виробничих відносин, викликане впровадженням проривних цифрових технологій та пов'язаних із ними нових бізнес-моделей. Цей процес супроводжується суттєвими змінами у поведінці споживачів та самому вигляді ринку. Дизрупція та цифрова трансформація вимагають від підприємців серйозної переоцінки поглядів на ведення бізнесу. Натомість вони дають чудовий шанс отримати вирішальну перевагу, навіть у найвищій конкурентній сфері.

Інноваційні винаходи можуть спричинити дизрупцію в будь-якій сфері. Наприклад, у минулому до різких суспільних змін призвели винахід локомотива та друкарського верстата. А сьогодні людство переживає

найбільшу трансформацію всіх сфер життя через винахід смартфонів, соцмереж, додатків та інших високотехнологічних продуктів.

Цифрова трансформація надає новий імпульс наявним тенденціям, дозволяючи бізнесу негайно реагувати на зміни у поведінці потенційних покупців, а також на процеси та потрясіння у суспільстві. Під натиском COVID-19 багато організацій почали активно переводити свою інфраструктуру на хмарні платформи. У процес включилися навіть компанії, які раніше не планували або відкладали цей перехід на далеку перспективу.

Сьогодні для бізнесу критично важливо освоїти цифрові технології та експериментувати з використанням соціальних мереж, аналізом великих даних та хмарними обчисленнями. Орієнтація на цифрову трансформацію дасть підприємствам нові напрямки для розвитку, дозволить обійти конкурентів та підготуватись до змін найближчого майбутнього.

1.2 Огляд основних видів цифрових технологій

Цифровий розвиток економічних процесів на сьогоднішній день стає глобальною і комплексною тенденцією, що має прояв не тільки в інформаційно-комунікаційній галузі, а й у всіх сферах господарської діяльності. Наприклад, інтенсивний розвиток інтернет-торгівлі, цифрового сільського господарства, «розумних» електромережних систем, безпілотного транспорту, персоналізованого охорони здоров'я доводять інтенсивність та масштабність зростання обертів цифровізації.

Для бізнесу цифрова трансформація – це всеосяжний процес інтеграції цифрових технологій у нову чи існуючу виробничу модель. Це визначення може успішно застосовуватися і до інших сфер суспільного життя, наприклад до державного управління або освіти.

Головна мета цифрової трансформації — приведення всієї ділової активності у відповідність до вимог сучасного світу, що стрімко змінюються. Простими словами, цифрова трансформація допомагає бізнесу правильно прийняти навіть найрадикальніші зовнішні зміни та залишитися конкурентоспроможними в новому середовищі.

З початком цифрової трансформації компаній, можуть з'явитися нові посади та професійні обов'язки, особливо пов'язані зі сферою ІТ, наприклад:

- керівник цифрової трансформації (Chief Digital Transformation Officer/CDTO),
- директор з цифрових технологій (Chief Digital Officer/CDO),
- ІТ-директор (Chief Information Officer/CIO),
- технічний директор (Chief Technical Officer/CTO), дослідник даних (Data Scientist/DS).

Основне завдання зовнішньої цифрової трансформації – підтримка зворотного зв'язку з клієнтами, утримання аудиторії та її розширення, створення позитивної репутації компанії. У цьому можуть допомогти такі інструменти:

1. Інтернет-сайт та мобільний додаток.

Наразі бізнесу неможливо обходитися без свого сайту чи іншого способу репрезентації. Наявність сайту дуже полегшує життя клієнтам – у ньому зібрана вся інформація про компанію. Особливо міжнародним підприємствам обов'язково варто подбати про створення сайту для своєї компанії. Також варто розробити мобільний додаток – адже зараз у кожного є смартфон, а додаток допоможе не тільки спростити зв'язок з покупцями, а й стане чудовим агрегатором для аудиторії, а також для партнерів.

2. Внутрішня цифрова трансформація.

Внутрішня цифрова оптимізація, спрямована на оптимізацію робочого процесу. Це оптимізує робочий час співробітників та збільшить прибуток бізнесу. У цьому можуть допомогти такі інструменти:

3. Електронний документообіг.

Даний продукт вже не є новинкою – нині для будь-якого міжнародного підприємства це вкрай необхідно. На великому підприємстві, велика кількість угод і, як наслідок, документів та договорів. Електронний документообіг і відповідне програмне забезпечення значно спростить процес звітності і після цифрової трансформації та позбутись втрати документів, тривалих узгоджень, прострочених завдань та витіку конфіденційної інформації.

4. Хмарне сховище.

Зараз компаніям як ніколи раніше вигідно користуватися хмарними сервісами для зберігання даних – часи серверних кімнат практично зникли. До файлів, що знаходяться в «хмарі», можна отримати доступ у будь-

якому місці та у будь-який час доби. Хмарні сервіси підвищують оперативність взаємодії у робочих процесах вашого підприємства і без «хмари» вирішення поточних робочих завдань буде значно складнішим.

5. CRM-система.

CRM (Customer Relationship Management) – у перекладі з англійської означає управління взаємовідносин з клієнтами. Це програми, які збирають всю необхідну інформацію з історії взаємодії з клієнтом, наприклад: інформацію про угоди та заявки, онлайн-звіти, розрахунки вартості, інформацію про пошту, номер телефону клієнта тощо. CRM-система знає всю інформацію про вашого потенційного покупця та допомагає її застосовувати.

На даний момент існує чимало новітніх технологій, які змінюють систему управління бізнесом, вимоги до працівників, зменшують час на виконання аналізу та аналітики, обліку та інших внутрішніх потреб компанії. У табл.1.1 описані найголовніші цифрові технології, які мають вплив на міжнародний бізнес.

Таблиця 1.1 – Ключові терміни, теоретичні засади цифрових технологій що впливають на міжнародний бізнес

Термін	Ключові аспекти	Основні теоретичні засади
Аналітик даних – Великі дані (Big Data Analyst)	Можливості управління підприємством за допомогою Big Data Analyst та амбідекстерність працівників. (Амбіксетрія – це концепція, яка означає здатність особистості	Управління великими обсягами даних, їх обробка, аналіз та аналітика за допомогою Big Data Analyst дозволяє використовувати зовнішні знання (створені глобальними користувачами) в

	або організації зосереджуватись на	
--	---------------------------------------	--

Продовження табл. 1.1

Термін	Ключові аспекти	Основні теоретичні засади
Аналітик даних – Великі дані (Big Data Analyst)	двох протилежних або конфліктуючих цілях чи підходах одночасно і ефективно досягати результатів у обох напрямках. Таким чином, амбіксетрія передбачає не вибір між двома альтернативами, а розвиток здатності працювати з обома напрямками одночасно для досягнення більших результатів).	умовах обмежених ресурсів. Відповідні можливості також можуть бути передумовою для амбідекстрії окремих працівників.
Аналітик даних – Великі дані (Big Data Analyst)	Стратегічна орієнтація підприємств та збільшення показників прибутковості за допомогою Big Data Analyst.	Big Data Analyst має стратегічну спрямованість; використання даної технології покращує продуктивність через стратегічні орієнтації на міжнародному рівні, на основі обробленої інформації можна приймати рішення та аналізувати дані підприємства.
Інтернет речей (IoT)	Інтернет речей (IoT) має велике значення для створення та управління брендом компанії на	IoT дозволяє організаціям розширювати свої ланцюги вартості, щоб краще обслуговувати

	міжнародних ринках вже зараз, та має	своїх клієнтів, що також призводить до підвищення
--	--------------------------------------	---

Продовження табл.1.1

Термін	Ключові аспекти	Основні теоретичні засади
Інтернет речей (IoT)	великі перспективи у майбутньому.	прибутковості.
Адитивні технології (3D-друк)	Методика виготовлення об'ємних виробів на основі цифрових моделей.	Створення величезної кількості 3D-принтерів, які можуть друкувати
Адитивні технології (3D-друк)		вироби з полімерів, бетону, металів і навіть золота, змінює саме розуміння виробничого циклу, адже багато виробів можна отримати у себе вдома, маючи лише тривимірну модель і 3D-принтер.
Блокчейн	Блокчейн - це ланцюжок блоків даних, цифровий реєстр транзакцій, угод чи контрактів, згенерований таким чином, що несанкціонована їх модифікація або видалення неможливі за рахунок того, що всі обчислення зашифровані та розподілені за базами даних.	Перевагою цієї технології є її прозорість. Будь-який користувач цієї мережі може мати доступ до реєстру. Ланцюг блокчейн надійно зашифрований, а будь-який блок відривається для вивчення, що дає можливість отримати достовірну інформацію. Будучи розробленою для цифрової валюти

		біткойн, для якого виконує роль єдиного реєстру всіх операцій з криптовалютою,
--	--	--

Продовження табл. 1.1

Термін	Ключові аспекти	Основні теоретичні засади
Блокчейн		технологія блокчейн викликала загальну зацікавленість технічної спільноти та активно адаптується для вирішення різних економічних завдань.
Штучний інтелект (Artificial intelligence, AI)	AI – здатність інженерної системи обробляти, застосовувати й вдосконалювати здобуті знання та вміння, подібні до дій, що виконує людина.	Найбільше із цих роботів було залучено до роботи на виробництві, а саме до праці на підприємствах із виробництва електромобілів та акумуляторних батарей, до пакування та запечатування коробок із продукцією тощо. Автоматизоване машинне виробництво дозволяє під час роботи не зменшувати використання небезпечних хімікатів, а також воно сильніше та витриваліше за людей – не хворіє та не вимагає відпочинку. Це допомагає не скорочувати робочі години та не зазнавати збитків через людський фактор.

Хмарні технології (Cloud Computing)	Технології розподіленої обробки цифрових даних, за допомогою яких	Перевага технології в тому, що користувач має доступ до власних даних, але не повинен
--	---	---

Продовження табл. 1.1

Термін	Ключові аспекти	Основні теоретичні засади
Хмарні технології (Cloud Computing)	комп'ютерні ресурси надаються інтернет-користувачеві як онлайн-сервіс. Програми запускаються і видають результати роботи в вікні web-браузера на локальному ПК. При цьому всі необхідні для роботи програми та їх дані знаходяться на віддаленому інтернет-сервері і тимчасово кешуються на клієнтській стороні: на ПК та ін.	підключатися про інфраструктуру, операційну систему та програмне забезпечення, з яким він працює. Слово «хмара» – це метафора, що уособлює складну інфраструктуру, що приховує за собою всі технічні деталі.
Industry 4.0 (Промисловість 4.0)	Характерні риси Індустрії 4.0 — це повністю автоматизовані виробництва, на яких керівництво всіма процесами здійснюється в режимі реального часу і з урахуванням мінливих зовнішніх умов. Кіберфізичні системи створюють віртуальні копії об'єктів фізичного світу,	Важливу роль відіграють інтернет-технології, що забезпечують комунікації між персоналом та машинами. Підприємства виробляють продукцію відповідно до вимог індивідуального замовника, оптимізуючи собівартість виробництва.

	контролюють фізичні процеси і приймають децентралізовані рішення. Вони здатні об'єднуватися в одну	
--	--	--

Продовження табл.1.1

Термін	Ключові аспекти	Основні теоретичні засади
Industry 4.0 (Промисловість 4.0)	мережу, взаємодіяти в режимі реального часу, самоналагоджуватися і самонавчатися.	
Кібербезпека	Стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави в кіберпросторі.	Середовище, яке виникає в результаті функціонування на основі єдиних принципів і за загальними правилами інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем.

Сучасні національні цифрові стратегії стосуються широкого спектра проблем: від створення підприємства та зростання продуктивності до публічного адміністрування, зайнятості та освіти, охорони здоров'я та старіння населення, навколишнього середовища та розвитку.

На даний момент уряди цілої низки країн дедалі більше усвідомлюють, що розробка програм розвитку цифрової економіки залежить від проведення комплексної економічної політики.

Чітке розуміння цілей і напрямів на майбутнє дозволить подолати невизначеність, що склалася в умовах експоненційного зростання технологій цифрової економіки. Хоча конкретні проблеми мають свої

особливості в різних країнах, можна виділити три основні принципи їх вирішення:

- відданість діям, що сприяють довгостроковому зростанню цифрової економіки;
- усунення перешкод для розширення цифрової інфраструктури;
- модернізація політики та нормативних актів для загострення інвестицій та інновацій у рамках цифрової екосистеми.

Сьогодні дедалі більше керівників компаній та підприємців усвідомлюють необхідність змін у своєму бізнесі. Компанії якнайшвидше мають зрозуміти, як цифрові технології можна використовувати.

Це один із найважливіших напрямів, який допоможе зробити новий технологічний прорив у світовій економіці. При значному скороченні витрат та оптимізації виробничих процесів для збереження довкілля, економії людських, грошових та тимчасових ресурсів, а також підвищення рівня життя в цілому. Компанії, які сьогодні не почнуть цифрову трансформацію свого бізнесу, будуть неефективними і просто зникнуть під тиском нових ринкових реалій і більш прагматичних «цифрових» конкурентів в майбутньому.

1.3 Характеристика основних міжнародних індексів та рейтингів, що застосовуються для вивчення розвитку цифрової економіки

У міжнародній практиці для аналізу рівня розвитку цифрової економіки використовують безліч індексів, методики розрахунку яких різняться між собою і залежать від пріоритетних напрямків. У табл.1.2 систематизовано 15 найпоширеніших із них.

Таблиця 1.2 - Характеристика основних міжнародних індексів та рейтингів, що застосовуються для вивчення розвитку цифрової економіки

№	Назва	Організація, що проводила дослідження	Суть дослідження	Основні показники
1	DEI <i>Digital Evolution Index</i> Індекс цифрової еволюції	Університет Тафта (США) разом з Mastercard	Цифровий розвиток та конкурентоспроможність країни	Пропозиція Попит на цифрові технології Інституційне середовище Інноваційний клімат
2	DER (ERI) <i>Digital Economy Ranking/E-Readiness Index</i> Рейтинг цифрової економіки/індекс електронної готовності	Economist Intelligence Unit разом з Інститутом	Можливості використання ІКТ для забезпечення стійкого розвитку економіки та укріплення добробуту	Інфраструктура підключення та технологій Бізнес-оточення Соціальне та культурне середовище Правове середовище Державна політика

2	DER (ERI) <i>Digital Economy Ranking/E-Readiness Index</i> Рейтинг цифрової економіки/індекс електронної готовності	Economist Intelligence Unit разом з Інститутом бізнес-цінностей IBM	Можливості використання ІКТ для забезпечення стійкого розвитку економіки та укріплення добробуту громадян	Інфраструктура підключення та технологій Бізнес-оточення Соціальне та культурне середовище Правове середовище Державна політика та стратегія Сприйняття суспільством та бізнесом
3	DESI <i>The Digital Economy & Society Index</i> Індекс цифрової еволюції	Європейська комісія	Рівень розвитку цифрової економіки в 28 країнах ЄС	Розвиток ринку широкосмугового доступу Людський капітал Використання інтернет-послуг громадянами ЄС Інтеграція цифрових технологій до ЄС Розвиток цифрових державних послуг
4	EDGI <i>The UN Global E-Government Development Index</i> Індекс розвитку електронного уряду	ООН	Можливості державних структур використовувати ІКТ для надання громадянам державних послуг	Ступінь охоплення та якість інтернет-послуг Рівень розвитку ІКТ-інфраструктури Людський капітал
5	EPI <i>E-Participation Index</i> Індекс електронної	ООН	Доступність інструментів електронної участі на державних	Електронне інформування чи доступність інформації онлайн Електронні

Продовження табл. 1.2

5	EPI E-Participation Index Індекс електронної участі	ООН	порталах	слухання онлайн Електронне сприйняття рішень або пряма залученість громадян у процеси прийняття рішень
6	e-Intensity Index Індекс цифровізації економіки	Boston Consulting Group	Розвиток цифрової економіки в 85 країнах	Розвиток інфраструктури Онлайн-витрати Активність користувачів
7	ICT-OI <i>ICT Opportunity Index</i> Індекс можливостей розвитку ІКТ	Міжнародний союз електронного зв'язку	Різні аспекти цифрового розриву (з'явився у результаті злиття DAI та Orbicom's Digital Divide Index)	Інформаційна щільність (розвиток мереж та кваліфікації) Використання ІКТ (сприйняття ІКТ та інтенсивність використання)
8	IDI <i>ICT Development Index</i> Індекс розвитку ІКТ	Міжнародний СОЮЗ електронного зв'язку	Різні аспекти та компоненти процесу розвитку ІКТ	Доступ Використання Практичні навички
9	ISI <i>Information Society Index</i> Індекс інформування суспільства	Word Times та Корпорація міжнародних даних (IDC)	Рівень розвитку інформаційних технологій, можливості розповсюдження та доступність інформації в 53 країнах	15 показників в 4 категоріях: - Комп'ютери; - Телекомунікації; - Інтернет; - Соціальний розвиток суспільства
10	NRI <i>Network Readiness Index</i>	Світовий економічний форум разом з	Рівень розвитку ІКТ більш ніж у 140 країнах	Зовнішнє середовище Готовність держави, бізнесу та

--	--	--	--	--

Продовження табл.1.2

10	NRI <i>Network Readiness Index</i> Індекс мережевої готовності	міжнародною школою бізнесу INSEA		та громадського суспільства до використання ІКТ Використання ІКТ державою, бізнесом та громадським суспільством
11	GCI <i>Global Connectivity Index</i> Глобальний індекс мережевої взаємодії	Huawei Technologies	Повний спектр мережевої взаємодії, створення детальної карти світової цифрової економіки	Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на: - Економіку країни; - Конкурентоспроможність в сфері цифрових технологій; - Майбутній ріст
12	GII <i>The Global Innovation Index</i> Міжнародний індекс інновацій	Бізнес-школа INSEAD (Франція) разом з Корнельським університетом (США) за підтримки BOIC	Оцінка інноваційного розвитку	Наявні ресурси та умови для проведення інновацій (інститути, людський капітал, дослідження, інфраструктура, розвиток внутрішнього ринку, розвиток бізнесу) Досягненні практичні результати здійснення інновацій (розвиток технологій та економіки знань тощо)
13	KEI <i>Knowledge Economy Index</i> Індекс економічних знань	Всесвітній банк	Взаємозв'язок «інтелектуальності» економіки та довготривалого, стабільного економічного росту, рівень	Індекс економічного та інституційного режиму Індекс освіти Індекс інновацій Індекс ІКТ

Продовження табл.1.2

1 3	KEI <i>Knowledge Economy Index</i> Індекс економіки знань	Всесвітній банк	конкурентоспроможності країни	
1 4	TAI <i>Technology Achievement Index</i> Індекс технологічних досягнень	ООН	Здатність країни створювати та розповсюджувати технології, формувати людські навички для участі в технологічних інноваціях світу	Створення нових технологій; Розповсюдження інновацій; Розповсюдження актуальних технологій; Побудова бази людських навичок для створення та прийняття технологій
1 5	WDCI <i>World Digital Competitiveness Index</i> Індекс світової цифрової конкурентоспроможності	Бізнес-школа ІМВ (Швейцарія)	Можливості та готовність країн адаптуватись до розвитку цифрових технологій	Знання (таланти, освіта, наука) Технології (регулювання, капітал, рівень розвитку зв'язку, експорт) Готовність (адаптація, гнучкість бізнесу. ІТ-інтеграція бізнесу)

Індекс цифрової еволюції DEI - це цілісна оцінка прогресу цифрової економіки в 60 країнах, що поєднує понад 100 різних індикаторів за чотирма ключовими факторами: умови пропозиції, умови попиту, інституційне середовище, інновації та зміни. Індекс відображає як стан, і швидкість розвитку цифрових технологій і визначає наслідки для інвестицій, інновацій і політичних пріоритетів. Основні результати дослідження полягають у наступному:

- участь держави – ключ до успіху цифрової економіки. Високорозвинені країни зазвичай беруть активну участь у її формуванні.

Глибоке розуміння стану та рушійних сил цифрової економіки та її впливу на економіку в цілому має велике значення для успішного здійснення широкого кола найважливіших політичних імперативів;

- виявлення та посилення рушійних сил, що стимулюють цифровий імпульс. Вектор їхніх пріоритетів залежить від рівня розвитку цифрових технологій та економіки: для розвинутих економік – інновації, для тих, що розвиваються – інститути.

- організація цифрових регіональних баз. Невеликі країни з сильною інституційною інфраструктурою створили якісну екосистему, здатні забезпечити демонстраційний ефект для всього світу;

- переосмислення цифрових здобутків шляхом переорієнтації на інновації. Найбільш просунуті в цифровій економіці країни можуть використовувати зрілість, масштаб і мережеві ефекти подальшого розвитку інновацій;

- усунення цифрового розриву через мобільний Інтернет. Найслабші в цифровому відношенні країни повинні розумно розподіляти обмежені ресурси, а мобільний доступ в Інтернет забезпечує максимальну віддачу;

- зміна пріоритетів постачальників технологій та виконавчих органів, які пропонують конфіденційність, безпеку та підзвітність. Їм доведеться

відмовитися від уповільнення темпів зростання розподілу своїх маржинальних ресурсів у більш розвинених країнах, де вони ризикують втратити користувачів, які відчують «дефіцит довіри».

Дослідження виявило такі фактори зростання цифрової економіки:

- мережна взаємодія. Масштаб мережевої взаємодії та підключення визначає ступінь розгортання широкосмугової інфраструктури та її якість. Доступ до швидких та надшвидких широкосмугових послуг - необхідна умова конкурентоспроможності;
- людський капітал. Його розмір визначає навички, необхідні використання можливостей, запропонованих цифровими технологіями.
- використання інтернет-послуг громадянами. Оцінка враховує різні аспекти онлайн-активності (65% населення Є присутні в соціальних мережах, 68% здійснюють онлайн-покупки та 61% звертаються до онлайн-банкінгу);
- інтеграція цифрових технологій у бізнесі. Масштаб цього процесу визначає дигіталізацію бізнесу та електронної комерції.

Впроваджуючи цифрові технології, підприємства можуть підвищити ефективність своєї діяльності, скоротити витрати і активізувати залучення клієнтів і ділових партнерів. Крім того, Інтернет як торговий майданчик пропонує доступ до більшої кількості ринків збуту та забезпечує потенціал економічного зростання:

- Цифрові державні послуги. Їх обсяг визначає дигіталізацію даного виду послуг з акцентуванням уваги на електронному уряді та електронній охороні здоров'я. Модернізація та оцифрування цих послуг сприяють підвищенню ефективності державного управління діяльності підприємств та громадян.

Індекс розвитку електронного уряду EGDІ застосовується до всіх держав-членів ООН. Він оцінює ефективність електронного уряду країн стосовно один одного (на відміну абсолютного виміру). За допомогою

EGDI визначається ефективність у наданні державних послуг, обґрунтовуються моделі країн та області, в яких потенціал ІКТ та електронного уряду використовується ще не повністю. Дослідження наголошує на стійкій позитивній світовій тенденції до вищого рівня розвитку електронного уряду.

Індекс розвитку ІКТ IDI розраховує Міжнародний союз електрозв'язку як комплексний індикатор, що складається з 11 показників, об'єднаних у три субіндекси:

- субіндекс доступу (характеризує рівень розвитку інфраструктури ІКТ та можливість доступу населення до основних послуг на базі ІКТ);
- субіндекс використання (відбиває рівень використання ІКТ);
- субіндекс практичних навичок (представляє людський потенціал у використанні ІКТ).

Індекс мережевої готовності NRI характеризує рівень розвитку ІКТ.

Розрахунок NRI здійснюється на основі оцінки готовності економіки тієї чи іншої країни до максимально ефективного використання ІКТ, складається з чотирьох субіндексів:

- наявність умов розвитку ІКТ (Environment subindex);
- готовність громадян, ділових кіл та державних органів до використання ІКТ (Readiness subindex);
- рівень використання ІКТ у громадському, комерційному та державному секторах (Usage subindex);
- вплив інформаційних технологій на економіку (Impact subindex).

Для відстеження процесу формування цифрової економіки застосовуються такі показники, як оборот електронної торгівлі, кількість Інтернет-магазинів, кількість користувачів комп'ютерів (у тому числі які мають доступ до Інтернету), рівень комп'ютерних навичок населення, обсяг інвестицій у телекомунікації та ін. Але кількісна оцінка цифрової

економіки за допомогою фінансових операцій здатна дати лише часткове уявлення про процес через збільшення кількості «безкоштовних» Інтернет-сервісів і додатків. Крім того, для поширення технологій та отримання відчутних та вимірних вигод потрібен час. До сьогодні лише обмежена кількість підприємств повністю сприйняли цифровизацію, більше за інших відстають мікро- і малі підприємства країн, що розвиваються. В повному обсязі вплив цифрової економіки на продуктивність праці знайде своє відображення у статистиці лише тоді, коли країни та підприємства перейдуть із етапу впровадження на етап її повсюдного використання.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

2.1 Аналіз впливу цифрових технологій на міжнародні компанії

Згідно з дослідженнями сучасних науковців цифровізація змінює бізнес по всьому світу внаслідок процесу глобалізації. У минулих десятиліттях зросла необхідність радикальних змін у бізнесі, і можна відзначити появу нових міжнародних компаній, таких як Uber, Airbnb та інші, які досягають свого успіху та популярності завдяки технологіям та інноваційним бізнес-моделям. Ефективна інтеграція можлива за допомогою процесів цифровізації та інструментів співпраці. У цьому контексті значущість цифрової трансформації зростає, і вона практично впливає на всі сегменти бізнесу.

Процеси цифровізації стали необхідною частиною кожного аспекту бізнесу зі значним впливом на його зростання та сталий розвиток.

У технологічному аспекті під час формування цифрової економіки можна виділити такі чотири тенденції:

- розвиток і практичне застосування мобільних технологій,
- бізнес-аналітика,
- використання хмарних обчислень,
- соціальні медіа;

в глобальному плані - соціальні мережі, зокрема "Facebook", "YouTube", "Twitter", "LinkedIn", "Instagram".

Цифровізація в контексті міжнародного бізнесу - це концепція більш автоматизованих та цифрових операцій. Усі дані передаються до комп'ютерних систем та стають більш доступними. Таким чином, розвиток

автоматизації, сприяний робототехнікою та штучним інтелектом, надає можливості для більш високого рівня продуктивності, а також кращої ефективності, безпеки та зручності.

Цифровізація також перетворює світ праці, створюючи нові типи цифрової або віртуальної роботи. Цифровізація трансформує підприємництво двома шляхами:

Перше перетворення полягає у непостійному розташуванні підприємницьких можливостей в економіці, а друге - у самому перетворенні практик підприємництва. Термін «цифрове розрушення» означає трансформаційний вплив цифрових технологій та інфраструктури на функціонування бізнесу, економіки та суспільства. Це цифрове розрушення створює можливості для зростання та інтернаціоналізації малих та середніх підприємств. Якщо вони не сліднують тренду цифровізації, вони відставатимуть від своїх конкурентів, що в кінцевому підсумку може призвести до їх закриття, наприклад, як сталося з компанією Kodak.

Цифрова трансформація. Гонг та Ріб'єр створили єдине визначення ЦТ, оскільки до часу публікації існувало 134 визначення. Вони пропонують наступне єдине визначення цифрової трансформації: «Фундаментальний процес змін, сприяє інноваційному використанню цифрових технологій, супроводжуваний стратегічним використанням ключових ресурсів та здібностей, з метою радикального поліпшення сутності та переозначення її цінності для зацікавлених сторін». Компанії, які презентують революційні цифрові бізнес-моделі (Google, Tesla, Apple, Amazon, Netflix, Uber, Airbnb та інші), використовують найновітніші технології (хмарні обчислення, Інтернет речей (IoT), великі дані та машинне навчання), які підтримують і прискорюють цифрову трансформацію.

Прикладами можуть бути: бізнес-модель Uber та Airbnb - повністю цифрові та використовують зазначені технології. Інший приклад - це зміни, які спостерігаються в телевізійній та кіноіндустрії з появою компаній, таких як Netflix та HBO, які використовують потокові сервіси. Ці організації змогли отримати доступ до глобального ринку завдяки стратегічному використанню своїх ресурсів та здібностей (використовуючи відповідні засоби, тобто відповідні технології) для створення нової цінності (з великим впливом, що поширюється по всьому світу). Це дозволяє їм адаптуватися для змін у вподобаннях споживачів та динаміки ринку, як це відбувалося у період пандемії, та після повномасштабного вторгнення РФ на територію України (компанія Netflix заборонила перегляд фільмів користувачам з Росії, це значно знизило дохід, а також зупинився процес перекладу фільмів на російську мову).

Прикладом також може бути Amazon, компанія не тільки використовує штучний інтелект в цифровому голосовому помічнику Alexa, але також він є частиною багатьох аспектів його бізнесу. Штучний інтелект Amazon збирає дані про звички купівлі клієнтів і складає рекомендації покупок за допомогою прогнозової аналітики. Коли багато звичайних магазинів намагаються з'ясувати, як залишатися актуальними, найбільший американський інтернет-магазин пропонує нову концепцію цілодобових магазинів під назвою Amazon Go. На відміну від інших магазинів, оформлення замовлення не потрібне. У магазинах є технологія штучного інтелекту, яка відстежує, які товари ви вибираєте, а потім автоматично стягує плату за них через Amazon Go на вашому телефоні.

Інший приклад — компанія Apple. Apple використовує штучний інтелект і машинне навчання в iPhone, де він включає функцію FaceID, або в таких продуктах як інтелектуальні колонки AirPods, Apple Watch або HomePod, де використовується розумний помічник Siri. Apple також розширює пропозицію своїх послуг і використовує AI, щоб рекомендувати

пісні в Apple Music, допомогти вам знайти вашу фотографію в iCloud або перейти до наступної зустрічі за допомогою карток. Також китайський аналог Google, Baidu, використовує штучний інтелект у багатьох аспектах. Вони мають інструмент під назвою Deer Voice, який використовує штучний інтелект і глибоке навчання, якому потрібно всього 3,7 секунди звуку для клонування голосу. Вони використовують цю технологію для створення інструменту, який читає книги вам голосом автора.

В Facebook штучний інтелект вбудований в механізм розуміння тексту, щоб автоматично розуміти та інтерпретувати зміст та емоційні почуття тисяч постів (на кількох мовах), які користувачі публікують кожную секунду. З DeepFace гігант соціальних мереж може автоматично ідентифікувати вас за фотографією, розміщеною на їхній платформі.

Міжнародна корпорація IBM була на першому місці у сфері штучного інтелекту протягом багатьох років. Пройшло більше 20 років з того часу, як комп'ютер IBM Deep Blue став першим, хто переміг чемпіона світу з шахів серед людей. Останнє досягнення IBM у сфері штучного інтелекту - Project Debater. Цей штучний інтелект є механізмом когнітивних обчислень, який конкурував із двома професійними учасниками дебатів та формулював аргументи.

Штучний інтелект – це термін, який фігурує у заяві Microsoft про наміри, що ілюструє прагнення компанії зробити інтелектуальні машини центральними для того, що вони роблять. Microsoft використовує інтелектуальні можливості для всіх своїх продуктів та послуг, включаючи Cortana, Skype, Bing та Office 365, і є одним із найбільших у світі постачальників програмного забезпечення для AI (AaaS).

Китайська компанія Tencent включила штучний інтелект практично у всі свої продукти. Додаток WeChat налічує 1 мільярд користувачів, він розширив охоплення ігор, цифрових помічників, мобільних платежів, хмарних сховищ, потокового мовлення, спорту, освіти, фільмів та навіть

автомобілів з автоматичним керуванням. Одне з гасел компанії - «Штучний інтелект у всьому». Tencent отримує величезні обсяги інформації та використовує дані про клієнтів на користь компанії.

Міжнародна інтеграція є важливим джерелом для зростання компаній та покращення її результативності. Наприклад, раніше міжнародна інтеграція була властива, в основному, великим підприємствам, але стратегія міжнародної інтеграції стала зростати і для малого та середнього бізнесу, коли цифрові технології дозволили їм легкий доступ до інших типів ринків. Ці технології збільшили швидкість міжнародного розширення і створили глобальне визнання можливостей, що підтверджується тенденціями в використанні цих засобів для просування, комунікації та знаходження різних партнерів. Таким чином, міжнародна інтеграція стала конкурентною необхідністю для багатьох компаній, дозволяючи їм виживати та зростати в умовах складностей, таких як глобалізація та економіка.

Отже, цифрова трансформація міжнародного бізнесу, полягає в застосуванні технологій для створення нових бізнес-моделей, процесів, програмного забезпечення та систем, що приносять більші прибутки, значну конкурентну перевагу та більшу ефективність. Компанії досягають цієї мети шляхом трансформації бізнес-процесів і моделей, поліпшення ефективності та інноваційності робочої сили та персоналізації досвіду користувачів.

2.2 Напрями цифрових технологій, які будуть актуальними станом на 2023 рік

Нині нестабільний час для світової торгівлі. Геополітична ситуація у світі, зростання цін на газ, нестача робочої сили та підвищення цін на сировину впливають на широкий спектр галузей, тому не дивно, що багато підприємств приділятимуть пріоритетну увагу управлінню витратами у 2023 році.

У січні компанія PwC провела опитування керівників підприємств окремих галузей, які інтенсивно використовують ланцюги поставок, про їхні основні пріоритети на найближчі 12-18 місяців. «Підвищення ефективності» та «управління чи скорочення витрат» у логічних ланцюгах поставок були провідними відповідями серед респондентів – 63% та 59% відповідно.

Дедалі більше підприємств впроваджуватимуть автоматизовані технології. За даними Глобального інституту McKinsey, транспортна та складська галузі мають третій за величиною потенціал автоматизації серед усіх секторів. Штучний інтелект, машинне навчання та блокчейн – все це може бути застосовано, щоб допомогти підприємствам оптимізувати ефективність, мінімізувати помилки та знизити витрати у своїх ланцюгах поставок. Напрями автоматизації, що розвиватимуться у 2023 році:

1. Мобільні роботи.

Наступне покоління автономних мобільних роботів (AMR), визнаних компанією DHL Logistics Trend Radar як остання інновація, використовує планування маршруту в режимі реального часу для більш вільного пересування навколо перешкод, що робить їх ідеальними помічниками для виконання замовлення.

Ця технологія все ще відносно нова, але «коли мобільні роботи для роботи всередині приміщень будуть задіяні на належному рівні, це допоможе знизити витрати та підвищити ефективність операцій», - наголошується у DHL Logistics Trend Radar.

2. Управління запасами.

Не завжди легко передбачити споживчий попит, особливо в поточних економічних умовах, які наражають підприємства на ризик наявності недостатніх або надлишкових товарних запасів.

Проте програмне забезпечення для автоматичного управління запасами може відіграти вирішальну роль, надаючи підприємствам повну видимість у режимі реального часу рівня запасів – навіть тих, що зберігаються у сторонніх логістичних провайдерів. Додаткові можливості включають аналіз структури продажів, щоб допомогти спрогнозувати попит та пропозицію; автоматизацію переліку товарів на основі даних інвентаризації та перерозподіл маркетингового бюджету на користь товарів, що є на складі.

Згідно з дослідженням компанії Accenture, одним із найбільш значущих факторів змін у логістичній галузі є очікування клієнтів, при цьому 91% компаній визнають, що клієнти тепер потребують комплексних логістичних послуг, що надаються одним постачальником.

5PL провайдери, такі як DHL, стали цінним активом для бізнесу. Оскільки ланцюжки поставок стають дедалі складнішими, модель 5PL еволюціонувала, щоб відповідати вимогам. Провайдер 5PL задовольняє всі логістичні потреби клієнта, спочатку визначаючи його точні вимоги, а потім плануючи, здійснюючи та керуючи всім рішенням загалом. 5PL-провайдери мають достатній розмір і досвід для пошуку інших постачальників по ланцюжку поставок та управління ними, а також використовують новітні технології для забезпечення оптимізації кожної точки дотику. 5PL – це комплексне рішення, здатне задовольнити всі потреби у логістиці та забезпечити своєчасне виконання всіх завдань. У 2023 році, коли ланцюги поставок стикаються з новими збоями, роль 5PL буде важливою, як ніколи.

«Традиційні логістичні компанії не мають іншого вибору, окрім як змінюватися. Вони мають стати більш чуйними, гнучкими та стійкими.

Їхні клієнти розраховують на це. І від цього залежить їхня актуальність і саме існування», – запевняють в Accenture.

3. Штучний інтелект для онбордингу.

Згідно з звітом NewVantage, 9 із 10 компаній постійно інвестують у штучний інтелект. Все частіше він застосовується для розвитку співробітників: наприклад, за оцінками Gartner, до 2025 20% бізнес-контенту, включаючи навчальний контент, буде написано за допомогою штучного інтелекту.

Цей шлях дозволяє компаніям скоротити загальний час прийому на роботу та адаптації, одночасно підвищуючи продуктивність та залученість співробітників. Технологія, що базується на даних, навіть дозволяє підбирати співробітників на конкретні керівні посади на основі навичок та мотиваційних факторів.

Японський стартап Attuned вже досягає успіхів у цьому напрямку. Платформа стверджує, що «допомагає компаніям створювати більш щасливі та продуктивні робочі місця за допомогою науково-обґрунтованих даних та штучного інтелекту, розкриваючи глибокі та дієві ідеї про те, що потрібно їх співробітникам для більшої залученості та самореалізації на роботі».

Програмне забезпечення Attuned може вимірювати внутрішню мотивацію співробітників, щоб вони могли краще усвідомлювати себе та співпереживати іншим колегам. Бізнес будується на людях, тому найближчим часом очікується збільшення інвестицій у штучний інтелект для професійної підготовки та підвищення кваліфікації.

Способи доставки, що враховують сталий розвиток, матимуть попит, адже міжнародному бізнесі доставка є невід'ємною частиною сервісу та ключем до утримання довгострокових клієнтів. Незважаючи на те, що акцент завжди робився на швидкій доставці, останнім часом спостерігається зсув серед покупців, які дбають про екологію.

Дослідження Decartes, проведене серед споживачів у Європі, США та Канаді, показало, що 54% опитаних готові чекати на замовлення довше, якщо він буде доставлений екологічним способом, а 20% навіть готові заплатити більше.

У 2023 році все більше компаній прагнутимуть знайти баланс між зручністю та екологічністю своїх варіантів доставки, що є гідною інвестицією, йдеться у дослідженні Decartes. «Замість того, щоб розглядати сталий розвиток як просто ще одну проблему, роздрібні продавці мають побачити у ньому величезну нагоду. Споживачі мають намір купувати більше у тих рітейлерів, які вважаються стійкішими».

Електромобілі звичайно не є новим рішенням, але вони прокладають шлях для інших інновацій, таких як, наприклад, електричні літаки. У вересні 2022 року DHL увійшла в історію авіації, коли її перший у світі повністю електричний літак успішно здійснив свій перший політ у Вашингтоні, США. Літак «Аліса» (Alice) компанії Eviation Aircraft – один із 12 літаків, у які лідер у галузі логістики інвестував кошти для досягнення своєї мети за нульовим рівнем викидів до 2050 року.

Співпрацюючи з екологічно відповідальним постачальником логістичних послуг, компанії можуть привести свій бренд у відповідність до очікувань екологічно свідомих клієнтів щодо доставки на «останній милі».

Цифрова трансформація набирає обертів і впливає на всі аспекти життя людей та ведення бізнесу. Цифрові навички важливі, оскільки вони лежать в основі взаємодії та того, як виконується сучасна робота. Для багатьох професій цифрові навички є просто необхідними для роботи, зокрема в міжнародних компаніях. Оскільки залежність від Інтернету та цифрових технологій зростає, кадри повинні йти в ногу зі зростаючим попитом на висококваліфікованих робітників. Без впевненого володіння цифровими навичками, компаніям неможливо просувати інновації та

залишатися конкурентоспроможними. Те саме стосується людей, які потребуватимуть цифрових навичок у повсякденному, професійному чи особистому контексті. Через це Комісія ЄС запропонувала рішення, що встановлює програму політики на 2030 рік «Шлях до цифрового десятиліття», яка дає можливість країнам-членам здійснювати спільні зусилля у формуванні своєї цифрової трансформації.

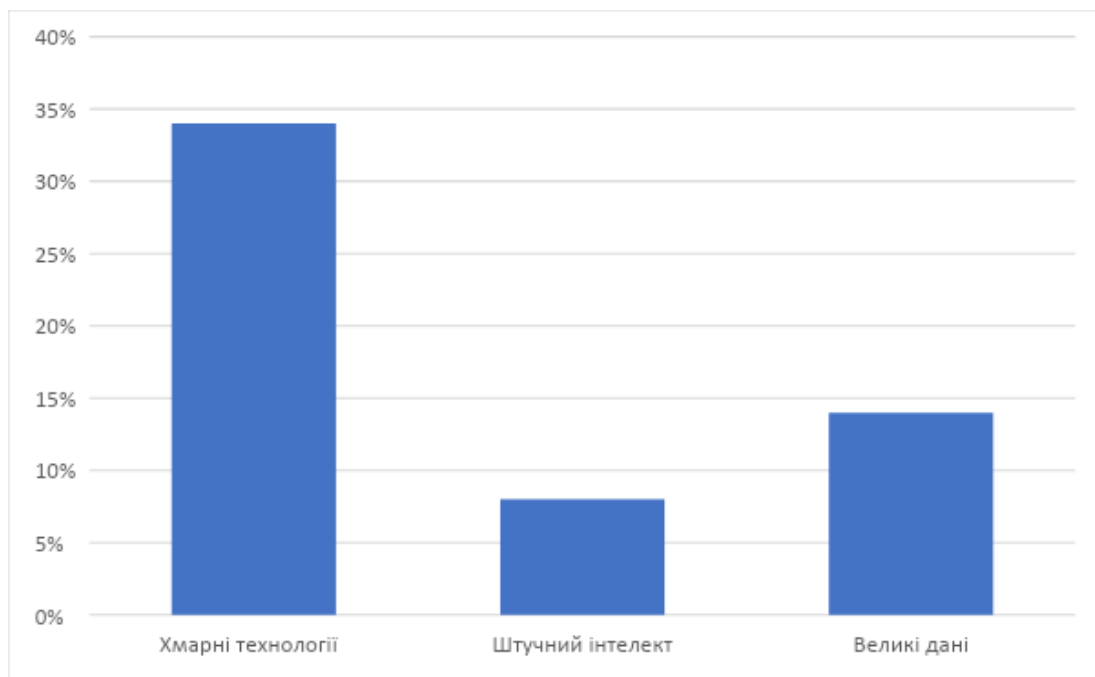
Пропозиція була прийнята 15 вересня 2021 року у відповідь на заклик Ради Європейського Союзу, після Комунікації «Цифровий компас на 2030 рік: європейський підхід до Цифрового десятиліття». Зокрема, в ній визначаються загальні цифрові цілі, які планують досягти країни ЄС до 2030 року. Декларація про цифрові права та принципи, запропонована Комісією ЄС 26 січня 2022 року, доповнює ці цілі (питанням "що") загальним відсиланням ("чому і як"), яке має на меті керувати політичними рішеннями та приватними суб'єктами у формуванні цифрового десятиліття відповідно до європейських цінностей, а також прав і свобод, закріплених у правовій системі ЄС.

У 2022 році лише 55% малих і середніх підприємств досягли принаймні базового рівня впровадження цифрових технологій. У Швеції та Фінляндії найбільший показник (86% і 82%, мають базовий рівень цифрової інтенсивності відповідно), тоді як Румунія та Болгарія мають найнижчі показники цифровізації. Щоб досягти мети цифрового десятиліття, принаймні 90% малих і середніх підприємств у ЄС повинні мати базовий рівень цифрової інтенсивності до 2030 року.

Підприємства все більше і більше цифровізуються, але використання передових цифрових технологій залишається низьким. Хоча вже 34% підприємств покладаються на Хмарні технології, лише 8% використовують Штучний інтелект і 14% Великі дані. Дотримуючись пропозиції «Шлях до цифрового десятиліття», щонайменше 75% компаній повинні перейти на технології ШІ, хмари та великих даних до 2030 року.

Вище перераховані цифрові технології є умовним топом, який вкрай необхідний для інтеграції цифрових технологій міжнародними компаніями. На Рис.2.1 видно, що впровадження цих інструментів станом на 2022 рік є доволі низьким.

Рисунок 2.1 - Впровадження передових технологій (% підприємств) в ЄС, 2022

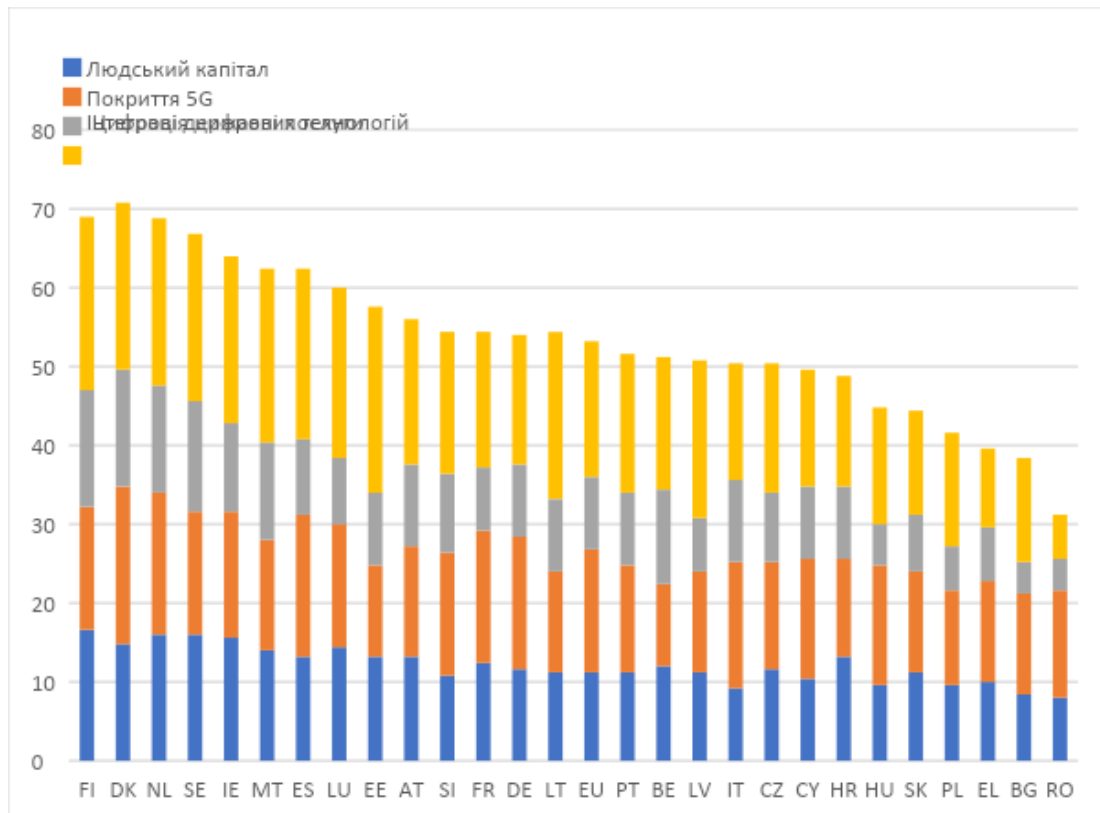

1. Щоб оцінити перспективи використання та наявні проблеми цифровізації міжнародного бізнесу необхідно проаналізувати такі фактори:

1. Людський капітал
2. Цифрові навички
3. Інтеграція цифрових технологій
4. Цифрові державні послуги

На Рис.2.2 показано рейтинг країн-членів за 2022 рік. Фінляндія, Данія, Нідерланди та Швеція мають найрозвиненішу цифрову економіку в ЄС, за ними йдуть Ірландія, Мальта та Іспанія. Румунія, Болгарія та Греція мають найнижчі показники.

Рисунок 2.2 - Індекс цифрової економіки та суспільства, 2022

На даний момент одним із головних питань цифровізації є обізнаність людей та вміння користуватись даними технологіями. Перед тим, як компанія приймає рішення щодо використання цифрових технологій, необхідно зрозуміти яка кількість осіб, та на якому рівні володіють навичками та ознайомлені з методологією однієї чи іншої новітньої технології. Під індикатором цифрових навичок мається на увазі показник, який базується на вибраних діях, пов'язаних з використанням Інтернету або програмного забезпечення, які здійснюються особами віком від 16 до 74 років. У зв'язку зі значними технологічними змінами, методологія була оновлена та на даний момент необхідна в аналітиці використання цифрової економіки. Вона вимірює діяльність громадян, які користувалися Інтернетом протягом останніх 3 місяців у п'яти конкретних областях:

- Навички роботи з цифровими технологіями;
- Комунікація та співпраця з цифровими технологіями;

- Створення цифрового контенту за допомогою новітніх інструментів;
- Кібербезпека;
- Вирішення проблем за допомогою цифрових технологій (як для особистого користування, так і у внутрішніх проблемах компанії).

Другий індикатор - покриття 5G. Підключення до мережі Інтернет, з дуже великою потужністю.

Інтеграція цифрових технологій. На даний момент розраховують цей показник, на основі трьох найважливіших цифрових технологій:

- Штучний інтелект (ШІ/AI)
- Хмарні технології (Cloud)

Великі дані (Big Data).

1. Індикатор «Цифрові державні послуги» включає в себе:

- цифрові державні послуги для громадян;
- цифрові державні послуги для бізнесу.

З огляду на зростаючу кількість робочих місць в міжнародних компаніях для людей з передовими цифровими навичками, освітня політика ЄС, яка заохочує студентів обирати технічну освіту, може покращити їхні перспективи працевлаштування, пов'язані з вищим потенціалом заробітку. Багато з цих вакансій залишаються незаповненими, що робить передові цифрові навички частиною вирішення проблеми безробіття. Забезпечення широкого спектру легкодоступних і відповідних можливостей підвищення кваліфікації та перекваліфікації для працівників ЄС може допомогти задовольнити попит на фахівців.

У наступному десятилітті очікується з'явлення цілої нової генерації цифрових технологій, які суттєво впливатимуть на всі сфери діяльності. Інструменти для цифрового обчислення сприяють інноваціям у складних галузях досліджень, таких як зміна клімату, охорона здоров'я, точні науки,

біологія, енергетика, тощо, а також в промисловому розвитку, включаючи науки про аналітику даних, штучний інтелект, цифрові двійники та інше. Метою програми "Шлях до цифрового десятиліття" є досягнення Європейським Союзом першого цифрового комп'ютера з прискоренням до 2025 року, що відкриває шлях для ЄС бути першими у сфері цифрових можливостей до 2030 року.

2.3 Переваги та виклики використання цифрових технологій в міжнародному бізнесі

Серед компаній, де хмарні технології, мобільні та соціальні мережі, великі дані (ключові складові цифрової трансформації) є важливою частиною їхньої інфраструктури, ці технології вже прибуткові і в середньому мають вищі доходи та більшу ринкову оцінку, ніж конкуренти, без належного використання, узгодженого зі своєю стратегією. Однак, як і в разі будь-якої нової технології, існують значні виклики, пов'язані з ініціативами з хмарних, мобільних, соціальних та великих даних. Основними ризиками, що перешкоджають їх широкому впровадженню, є проблеми з безпекою даних, правові питання, відсутність взаємодії з існуючими системами інформаційних технологій (ІТ) та втрата контролю, що деяким чином, на початковій стадії, може уповільнити цифрову трансформацію бізнесу і, в результаті, сповільнити міжнародну інтеграцію бізнесу.

Переваги, які покращать роботу міжнародного підприємства.

1. Зниження витрат.

При розумному підході цифрові поліпшення допоможуть знизити витрати бізнесу. Зокрема, хмарні сервіси дозволяють скоротити витрати на купівлю власного обладнання.

2. Збільшення продажів.

Як наслідок із першого пункту, виручка вашого бізнесу зросте. Згідно з дослідженням ІТ-корпорації SAP, 80% організацій, що пройшли цифрову трансформацію, повідомляють про збільшення прибутку, а 85% збільшили свою частку на ринку.

3. Безпека.

Щоб убезпечити своє підприємство від кібератак, підприємствам необхідно впроваджувати інновації в ІТ-сфері. Бізнес, який не може забезпечити збереження особистих даних, приречений втратити довіру партнерів і клієнтів і поступитися своїми позиціями на ринку.

4. Зростання продуктивності.

Цифрові технології значно покращують продуктивність бізнесу. Застосовуючи їх, з'являється можливість звільнити час своїх працівників і перенаправити їх діяльність в іншу сферу, доки рутинною роботою займатимуться комп'ютери. Як наслідок – оптимізація роботи підприємства.

5. Поліпшення якості обслуговування.

Будь-який бізнес – це завжди боротьба за клієнтів. Завдання підприємства – зрозуміти, чого найбільше хочуть цільова аудиторія. У цьому допомагає застосування CRM-систем, що відповідає за збирання та обробку великої кількості даних. У конкурентному середовищі бізнесу це допомагає розібратися в уподобаннях та інтересах клієнтів, а також допомагає створити найбільш релевантний продукт.

Пандемія стала серйозним випробуванням для багатьох підприємств. Проте, це ж змогло підштовхнути ІТ-сферу в розвитку відразу на кілька кроків уперед. Зараз інвестиції в цифрові технології зростають кожного дня.

Та попри ряд позитивних факторів, які породжує цифровізація, їй притаманний ряд викликів, до яких може бути не готове і суспільство, і бізнес. Прогресивна автоматизація та використання робототехніки матиме наслідком порушення ринку праці, що характеризуватиметься безробіттям та нерівністю доходів. Через відсутність довіри до цифрових технологій, доступу до них та навичок до їх використання може збільшитися цифровий «розрив». Серед інших викликів — проблема безпеки та порушення конфіденційності, поглиблення соціальної відчуженості,

стирання етичних меж (неможливість контролювати у майбутньому штучний інтелект), зниження культурного розвитку.

Для подолання викликів у сфері цифровізації та посилення сильних сторін на міжнародному та національному рівнях доцільно:

- Сприяти формуванню цифрової сумісності між країнами світу. Створення набору глобальних правил з огляду на економічні, політичні та культурні відмінності країн. Ключовий набір правил передбачає розробку глобального документу для визначення доведених міжнародною практикою принципів та пріоритетів поширення цифрових технологій, з метою забезпечення їх інтероперабельності, запобігання фрагментації глобального простору та утворення цифрових «островів».
- Нівелювання цифрового «розриву» у спосіб посилення цифрового розвитку для всіх. Світові лідери повинні подолати цифровий розрив між країнами, що розвиваються, та розвинутими країнами, а також між різними соціальними та расовими групами в будь-якій країні.
- Створення надійних технологій для всіх. Цифрові технології мають охоплювати більше людей, знизити витрати та зменшити неефективність, особливо для малого та середнього бізнесу. Цифрові технології мають надійно впроваджуватися для всіх учасників, включаючи посилений захист конфіденційності даних, кращі системи онлайн-суперечок та алгоритми, які не дискримінують жодного з «гравців». Це вимагає розвитку державно-приватного партнерства за людиноцентричного підходу.
- Створення міжнародної платформи, що матиме ціллю сприяння вирішенню негативних впливів цифрових технологій (зокрема, подолання цифрової нерівності у суспільстві з-поміж

країн) та подоланню викликів у сфері безпеки та порушенні конфіденційності.

- Підвищення рівня статистичних систем для адекватного та безперервного відстеження процесів впровадження цифрових технологій та їх соціально-економічних наслідків у динаміці, з кардинальним удосконаленням статистичного нагляду на мікрорівні (підприємства, домогосподарства, фізичні особи-підприємці).
- Створення фонду підтримки, кошти якого мають спрямовуватися на розбудову цифрової інфраструктури та поширення технічної освіти у менш розвинутих країнах світу, зважаючи на недостатність внутрішніх інвестиційних ресурсів та з метою нівелювання/скорочення цифрового «розриву».

ВИСНОВКИ

Цифровізація (digitalization) є новим економічним феноменом, який супроводжує становлення інноваційної економіки.

Цифровізація неминуче стає основним інструментом ведення сучасного бізнесу.

Придбання конкурентних переваг без використання цифрових інноваційних інструментів практично неможливо.

Для того, щоб йти в ногу з часом, компаніям необхідно уважно стежити за створенням та можливостями цифрових платформ та вчасно вживати заходів щодо навчання співробітників необхідним компетенціям.

У контексті розбудови цифрової економіки з метою спільного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, підвищення кібербезпеки, країни ЄС прагнуть ділитися знаннями, обмінюватися експертами, спільно розробляти та застосовувати інноваційні цифрові технології, що сприяють цифровій трансформації в транскордонному світовому економічному просторі.

Основними цілями цифрових технологій в контексті міжнародного бізнесу є:

- Сприяти формуванню цифрової сумісності між країнами світу. Створення набору глобальних правил з огляду на економічні, політичні та культурні відмінності країн. Ключовий набір правил передбачає розробку глобального документу для визначення доведених міжнародною практикою принципів та пріоритетів поширення цифрових технологій, з метою забезпечення їх інтероперабельності, запобігання фрагментації глобального простору та утворення цифрових «островів».
- Нівелювання цифрового «розриву» у спосіб посилення цифрового розвитку для всіх. Світові лідери повинні подолати

цифровий розрив між країнами, що розвиваються, та розвинутими країнами, а також між різними соціальними та расовими групами в будь-якій країні.

- Створення надійних технологій для всіх. Цифрові технології мають охоплювати більше людей, знизити витрати та зменшити неефективність, особливо для малого та середнього бізнесу. Цифрові технології мають надійно впроваджуватися для всіх учасників, включаючи посилений захист конфіденційності даних, кращі системи онлайн-суперечок та алгоритми, які не дискримінують жодного з «гравців». Це вимагає розвитку державно-приватного партнерства за людиноцентричного підходу.
- Створення міжнародної платформи, що матиме ціллю сприяння вирішенню негативних впливів цифрових технологій (зокрема, подолання цифрової нерівності у суспільстві з-поміж країн) та подоланню викликів у сфері безпеки та порушенні конфіденційності.
- Підвищення рівня статистичних систем для адекватного та безперервного відстеження процесів впровадження цифрових технологій та їх соціально-економічних наслідків у динаміці, з кардинальним удосконаленням статистичного нагляду на мікрорівні (підприємства, домогосподарства, фізичні особи-підприємці).
- Створення фонду підтримки, кошти якого мають спрямовуватися на розбудову цифрової інфраструктури та поширення технічної освіти у менш розвинутих країнах світу, зважаючи на недостатність внутрішніх інвестиційних ресурсів та з метою нівелювання/скорочення цифрового «розриву».

Подальші дослідження розвитку процесів цифрової мають концентруватися, зокрема, на пріоритетах розвитку цифрових технологій і цифровізації усіх сфер людської діяльності, що забезпечуватиме підвищення конкурентоспроможності підприємств і організацій, поліпшення якості життя людей, сталого розвитку глобального світового співтовариства загалом.

Враховуючи значну нестабільність ринку праці, що прискорилося з появою широкого впровадження сучасних інноваційних технологій практично в усі сфери людської діяльності, міжнародні компанії стикаються з необхідністю вироблення адаптивних підходів щодо взаємодії зі сферою цифрової економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гусєва О. Ю., Легомінова С. В. Диджиталізація – як інструмент удосконалення бізнес-процесів, їх оптимізація. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2018. С. 33-39. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есмебі_2018_1_7
2. Shamim, S., Zeng, J., Choksy, U. S., & Shariq, S. M. (2020). Connecting big data management capabilities with employee ambidexterity in Chinese multinational enterprises through the mediation of big data value creation at the employee level. *International Business Review*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2019.101604>
3. Gnizy, I. (2019). Big data and its strategic path to value in international firms. *International Marketing Review*. С. 318–341 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.1108/imr-09-2018-0249>
4. Steenkamp, J. (2020). Global brand building and management in the digital age. *Journal of International Marketing* – С. 13–27. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.1177/1069031×19894946>
5. Goldberg, D. M., Deane, J. K., Rakes, T. R., & Rees, L. P. (2021). 3d printing technology and the market value of the firm. *Information Systems Frontiers*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.1007/s10796-021-10143-7>
6. Jeewa N. What do Cryptocurrencies Mean for the Future of International Trade. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bubbletranslation.com/what-do-crvptocurrencies-mean-for-the-future-of-international-tradel>
7. Dignum, V. (2019) *Responsible Artificial Intelligence: How to develop and use AI in a responsible way*. Cham, Switzerland: Springer Nature.

8. Venters, W., & Whitley, E. A. (2012). A critical review of cloud computing: Researching desires and realities. *Journal of Information Technology*. С. 179–197. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.1057/jit.2012.17>
9. Ancarani, A., Di Mauro, C., & Mascali, F. (2019). Backshoring strategy and the adoption of industry 4.0: Evidence from Europe. *Journal of World Business*. С. 360–371. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.1016/j.jwb.2019.04.003>
10. Gregory, G.D.; Ngo, L.V.; Karavdic, M. Developing e-commerce marketing capabilities and efficiencies for enhanced performance in business-to-business export ventures. *Ind. Mark. Manag.* 2019. С.146-157.
11. Купревич, Т.С. Цифрова трансформація міжнародного бізнесу / Т. С. Купревич, Г. В. Турбан. - Київ, 2022. - 100 с.
12. Kraus, S.; Palmer, C.; Kailer, N.; Kallinger, F.L.; Spitzer, J. Digital entrepreneurship: A research agenda on new business models for the twenty-first century. *Int. J. Entrep. Behav. Res.* 2018. С.353-375.
13. Iansiti, M.; Lakhani, K.R. The Truth About Blockchain. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hbr.org/2017/01/the-truth-about-blockchain>
14. Hervé, A.; Schmitt, C.; Baldegger, R. Internationalization and Digitalization: Applying digital technologies to the internationalization process of small and medium-sized enterprises. *Technol. Innov. Manag. Rev.* 2020. С. 28-40.
15. Strange, R.; Zucchella, A. Industry 4.0, global value chains and international business. *Multinatl. Bus. Rev.* 2017. С. 174-184.
16. Neubert, M. The impact of digitalization on the speed of internationalization of lean global startups. *Technol. Innov. Manag. Rev.* 2018. С. 44-54.

17. Coviello, N.; Kano, L.; Liesch, P.W. Adapting the Uppsala model to a modern world: Macro-context and microfoundations. *J. Int. Bus. Stud.* 2017. C.1151-1164.
18. Kraus, S.; Jones, P.; Kailer, N.; Weinmann, A.; Chaparro-Banegas, N.; Roig-Tierno, N. Digital Transformation: An Overview of the Current State of the Art of Research. *SAGE Open* 2021.
19. White, M. Digital workplaces: Vision and reality. *Bus. Inf. Rev.* 2012, 29, 205-214.
20. Bouncken, R.B.; Kraus, S.; Roig-Tierno, N. Knowledge-and innovation-based business models for future growth: Digitalized business models and portfolio considerations. *Rev. Manag. Sci.* 2021. C. 1-14.
21. Hess, T.; Matt, C.; Benlian, A.; Wiesböck, F. Options for formulating a digital transformation strategy. *MIS Q. Exec.* 2016. C.123-139.
22. Bowman, H.; Nikou, S.; Molina-Castillo, F.J.; de Reuver, M. The impact of digitalization on business models. *Digit. Policy Regul. Gov.* 2018. C. 105-124.
23. Alves, A.M.R. The Impact of Digitalization on SMEs International Strategies: A Bibliometric Analysis. 2020. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://sigarra.up.pt/fep/pt/pub_geral.show_file
24. Muthuraman, S. Digital Business Models for Sustainability. *Gedrag Organ. Rev.* 2020. C. 1095-1102.
25. Isensee, C.; Teuteberg, F.; Griesse, K.M.; Topi, C. The relationship between organizational culture, sustainability, and digitalization in SMEs: A systematic review. *J. Clean. Prod.* 2020. C. 275.
26. Tarafdar, M., Beath, C. M. and Ross, J. W. (2019) "Using AI to Enhance Business Operations," *MIT Sloan Management Review*; Cambridge. C. 37-44.

27. Verbeek, M. (2018) A Guide to Modern Econometrics. 3rd ed. Chichester, England: John Wiley & Sons.
28. Huckstep, R. Insurance of Things-How IT Shows Prevention Is Better Than Cure for Insurers. Insur Tech Weekly, 2016; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.the-digital-insurer.com/blog
29. PwC Digital Trends in Supply Chain Survey 2022. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.pwc.com/us/en/services/consulting/business-transformation/digital-supply-chain-survey.html>
30. Global Trade [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.globaltrademag.com/5-key-trends-reshaping-transportation-and-logistics-in-2023/>
31. Accenture [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.accenture.com/_acnmedia/PDF-165/Accenture-Logistics-Service-Expansion.pdf
32. Supply Chain Brain. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.supplychainbrain.com/blogs/1-think-tank/post/36031-six-logistics-trends-to-watch-for-in-2023>
33. Attuned [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.attuned.ai>
34. Descartes survey, FreightWaves. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.freightwaves.com/news/ask-the-consumer-delivery-speed-matters-the-environment-matters-more>
35. Proposal for a DECISION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the 2030 Policy Programme «Path to the Digital Decade».[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0574>

36. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS 2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0118>
37. Declaration on European Digital Rights and Principles – <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/declaration/european-digital-rights-and-principles>
38. Eurostat, European Union survey on ICT usage and e-commerce in enterprises - <https://ec.europa.eu/eurostat>
39. DESI 2022, European Commission Digital Economy and Society Index (DESI) 2022. C.88 (c. 15-20)
40. Equivalent to intervention field 3 (Human Capital) of the RRF Regulation (Regulation (EU) 2021/241 of the European Parliament and of the Council of 12 February 2021 establishing the Recovery and Resilience Facility, OJ L 57, 18.2.2021, p. 17).
41. Equivalent to intervention field 1 (Connectivity) of the RRF Regulation
42. Equivalent to intervention fields 5 (Digitalisation of businesses) and 6 (Investment in digital capacities and deployment of advanced technologies) of the RRF Regulation.
43. Equivalent to intervention field 4 (e-government, digital public services and local digital ecosystems) of the RRF Regulation.
44. Dunning John H. (2009), “Location and the Multinational Enterprise: A Neglected Factor?” Journal of International Business Studies, 40 (1), 5–19.
45. Ganesan Shankar (1994), “Determinants of Long-Term Orientation in Buyer-Seller Relationships,” Journal of Marketing, 58 (2), 1–19.

46. Gilliland David I., and Rudd John M. (2013), “Control of Electronic Channel Affiliates: An Exploratory Study and Research Propositions,” *Journal of Business Research*, 66 (12), 2650–56.
47. Jap Sandy D. (2003), “An Exploratory Study of the Introduction of Online Reverse Auctions,” *Journal of Marketing*, 67 (3), 96–107.
48. SAP Digital Transformation Executive Study. URL: <https://www.sap.com/dmc/exp/4-ways-leaders-set-themselves-apart/index.html> (дата звернення: 19.01.2021).
49. Spending on digital transformation technologies and services worldwide from 2017 to 2023 (in trillion U.S. dollars). URL: <https://www.statista.com/statistics/870924/worldwide-digital-transformation-market-size/> (дата звернення: 19.01.2021)
50. Winning in digital innovation: turning scale and legacy into strengths. URL: <https://www.kearney.com/digital-transformation/article/?/a/winning-in-digital-innovation-turning-scale-and-legacy-into-strengths> (дата звернення: 12.01.2021)
51. Шкодiна IB., Сердюк Т.В. Вплив COVID19 на впровадження міжнародним бізнесом цифрових технологій. *Бізнес Інформ*. 2020. N10. С. 227-232.

Ім'я користувача:
Європейської економіки і бізнесу Гончарова Анаста...

ID перевірки:
1015443368

Дата перевірки:
05.06.2023 20:42:26 CEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
05.06.2023 21:48:50 CEST

ID користувача:
100005726

Назва документа: Кандауров (плагіат) (1)

Кількість сторінок: 57 Кількість слів: 9796 Кількість символів: 77638 Розмір файлу: 272.45 KB ID файлу: 1015103889

16% Схожість

Найбільша схожість: 5.8% з Інтернет-джерелом (<http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/42-45.pdf>)

14.5% Джерела з Інтернету

372

Сторінка 59

9.24% Джерела з Бібліотеки

497

Сторінка 61

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

2